

Lag om plantmaterial 16.12.1994/1205

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på produktion, import och saluföring av plantmaterial för trädgårdsväxter. Denna lag tillämpas också på export av plantmaterial till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet enligt för Finland bindande internationella avtal. Lagen tillämpas inte på obetydlig saluföring, produktion eller import av plantmaterial, som inte idkas yrkesmässigt.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *plantmaterial för trädgårdsväxter* plantor och annat förökningsmaterial av fruktträd, bärväxter, prydnads- och köksväxter med undantag för köksväxtfrön, samt (27.3.1998/218)

2) *leverantör av plantmaterial* en fysisk eller juridisk person, som yrkesmässigt bedriver produktion av plantmaterial för saluföring, lagring, import, export eller saluföring av plantmaterial.

2 kap

Produktion och saluföring av plantmaterial

3 § (4.8.2000/727)

Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial

Plantmaterial får saluföras och för saluföring produceras, lagras och importeras enbart av sådana leverantörer av plantmaterial som har godkänts och upptagits i det register som för utövande av tillsyn förs av kontrollcentralen för växtproduktion. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestäms närmare, enligt vad Europeiska gemenskapens bestämmelser om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter, om vilket slag av plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller.

Godkännande och registrering förutsätter att

1) leverantören har ombesörjt kvalitetssäkringen för sin verksamhet,

2) leverantören har sådana produktions- eller verksamhetsutrymmen som behövs för att kunna bedriva verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, samt att

3) det vid den enhet som antecknas i registret finns en person som svarar för att bestämmelserna i denna lag iakttas.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om grunderna för godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial enligt vad Europeiska gemenskapens bestämmelser om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter.

Ansökan om godkännande och registrering riktas till kontrollcentralen för växtproduktion och inges till Arbetskrafts- och näringscentralen. Beslut om godkännande och registrering fattas av Arbetskrafts- och näringscentralen. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om det ansökningsförfarande som gäller godkännande och registrering.

Leverantören av plantmaterial skall skriftligen underrätta kontrollcentralen för växtproduktion om inledandet och avslutandet av verksamheten och om förändringar i denna.

3 a § (4.8.2000/727)

Registeruppgifter och behandlingen av dem

I registret antecknas följande uppgifter:

- 1) namn och adress för leverantören av plantmaterial samt annan nödvändig kontaktinformation,
- 2) adresser och kontaktinformation för verksamhetsställena,
- 3) branschen och produktionsinriktningen för leverantören av plantmaterial,
- 4) namnet på den ansvariga person som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten,
- 5) det nummer under vilket leverantören av plantmaterial har upptagits i registret,
- 6) tidpunkten för godkännande av leverantören av plantmaterial,
- 7) de förbud, straff och andra åtgärder som föreskrivits med stöd av 10–14 §.

Uppgifterna avförs ur registret när tre år förflutit efter det att leverantören av plantmaterial meddelat kontrollcentralen för växtproduktion att verksamheten upphört.

På inhämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användande och utlämnande av uppgifterna i registret tillämpas i övrigt personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om registreringen.

4 § (4.8.2000/727)

Produktion av plantmaterial

Sådana villkor och krav som gäller produktionen av plantmaterial för saluföring och som avser säkerställandet av plantmaterialets genetiska och yttre kvalitet samt sundhet kan föreskrivas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Produktion av plantmaterial kan också vara certifierad produktion och stå under officiell kontroll. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om ordnande av certifierad produktion av plantmaterial och om kvalitetssäkring.

5 § (4.8.2000/727)

Saluföring av plantmaterial

Plantmaterial som importeras, saluförs i Finland eller exporteras till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall uppfylla kraven på plantmaterialets kvalitet och växternas sundhet enligt vad som bestäms genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet med beaktande av Europeiska gemenskapens bestämmelser om produktion och saluföring av plantmaterial samt internationella avtal som är bindande för Finland.

För säkerställande av plantmaterialets kvalitet och sundhet kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestämmas att importören på förhand i enlighet med de anvisningar som kontrollcentralen för växtproduktion har meddelat, skall underrätta tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom utfärdas bestämmelser om införselorterna för plantmaterial.

Plantmaterialet skall vara försett med ett plantintyg, som innehåller de uppgifter om plantmaterialet som behövs för användningen. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall anges i plantintyget, plantintygets utformning och om hur anteckningar skall göras i intyget. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan bestämmelser utfärdas också om förpackandet av plantmaterial för saluföring.

6 §

Lämplighet för växtförhållandena i Finland

Kontrollcentralen för växtproduktion utfärdar och publicerar rekommendationer om plantmaterial för fruktträd och bärväxter samt två- och fleråriga prydnadsväxter som är lämpliga att odla på friland i Finlands växtförhållanden. Leverantören av plantmaterial bör hålla de av kontrollcentralen utgivna rekommendationerna synliga för kunderna på försäljningsstället.

3 kap

Tillsyn

7 § (4.8.2000/727)

Allmän styrning och tillsyn

Den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställigheten av denna lag ankommer på jord- och skogsbruksministeriet.

7 a § (4.8.2000/727)

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterföljs samt för organiseringen av tillsynen svarar kontrollcentralen för växtproduktion, som vid tillsynen kan anlita arbetskrafts- och näringscentralernas landsbygdsavdelningar.

7 b § (4.8.2000/727)

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som bestäms i 7 a § anlitar kontrollcentralen för växtproduktion vid tillsynen inspektörer som den skriftligen bemyndigat för tillsynsuppgiften och som den själv övervakar. De auktoriserade inspektörerna handlar under tjänsteansvar.

Om en auktoriserad inspektör enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävig att utföra sitt uppdrag, kan Kontrollcentralen för växtproduktion förordna någon annan att tillfälligt sköta hans eller hennes uppgifter. På de tillfälligt förordnade tillämpas vad som bestäms om auktoriserade inspektörer. (30.7.2004/691)

En auktoriserad inspektör skall vid inspektionen fästa uppmärksamhet vid att leverantören av plantmaterial kan framföra sina synpunkter för inspektören på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om leverantören av plantmaterial inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall inspektören se till att inspektionen verkställs så att nödvändig tolkning och översättning ordnas enligt 26 § i förvaltningslagen. (30.7.2004/691)

8 § (4.8.2000/727)

Rätt att verkställa inspektioner och få upplysningar

Tillsynsmyndigheterna och de auktoriserade inspektörerna har rätt att för tillsynen inspektera plantmaterial, brukningsenheter, odlingsställen, utrymmen för produktion och förpackande av plantmaterial, lagrings- och försäljningsställen samt transportmedel och leverantörers bokföring samt att kostnadsfritt ta nödvändiga prov på plantmaterialet. På hemfridsskyddade områden får inspektioner verkställas och prov tas endast om det finns grundad anledning att misstänka att någon gjort sig skyldig till straffbart förfarande enligt denna lag.

Tillsynsmyndigheterna och de auktoriserade inspektörerna har rätt att av leverantören av plantmaterial få de uppgifter och handlingar som behövs för inspektion och tillsyn enligt denna lag.

Polis-, tull- och räddningsmyndigheterna är skyldiga att på begäran av tillsynsmyndigheterna enligt denna lag ge tillsynsmyndigheterna handräckning vid utförandet av uppgifter enligt denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. (13.6.2003/471)

9 § (4.8.2000/727)

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag enligt denna lag har tagit del av uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet lämna ut uppgifterna till åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott som avses i 5 kap. 1 § tvångsmedelslagen (450/1987) samt till de myndigheter som avses i 7 och 7 a § i denna lag för utförande av uppgifter enligt denna lag.

9 a § (4.8.2000/727)

Offentliggörande av tillsynsresultat

Kontrollcentralen för växtproduktion offentliggör tillsynsresultaten. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om offentliggörandet av resultaten.

4 kap

Tvångsmedel och påföljder

10 §

Förbud

Tillsynsmyndigheten kan förbjuda saluföring av ett visst parti plantmaterial som härstammar från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt saluföring eller import av ett parti som härstammar från en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om plantmaterialet, förpackandet av det eller märkningarna inte uppfyller de krav som ställs i denna lag eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den. (4.8.2000/727)

Kontrollcentralen kan förbjuda att en brukningsenhet eller byggnad eller annat utrymme används för odling, annan produktion eller lagring av plantmaterial, om brukningsenheten, byggnaden eller utrymmet inte motsvarar de krav som ställs i denna lag eller i stadganden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

Ett förbud enligt 1 och 2 mom. skall meddelas så att det gäller en viss tid, om den brist som ligger till grund för förbudet kan avhjälpas. Förbudet skall upphävas utan dröjsmål, om bristen har avhjälpits eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet.

4 mom. har upphävts genom L 4.8.2000/727. (4.8.2000/727)

11 §

Förordnande om förstörande eller utförelse

Om plantmaterial inte får saluföras eller importeras, kan tillsynsmyndigheten bestämma att plantmaterialet skall föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som skall tillämpas vid verkställandet. (4.8.2000/727)

Ett åläggande att förstöra plantmaterial skall förenas med hot om att en åtgärd som inte har skett enligt åläggandet kommer att vidtas på den försumliges bekostnad. Kostnaderna för sådant tvångsutförande betalas av statens medel och uppbärs hos den försumlige enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

12 §

Avförande ur registret

Om det vid en inspektion konstateras att en leverantör av plantmaterial inte iakttar denna lag eller de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, skall Arbetskrafts- och näringscentralen ge leverantören en anmärkning och vid behov sätta ut en tid inom vilken de i verksamheten noterade felen bör korrigeras. (4.8.2000/727)

Arbetskrafts- och näringscentralen skall ur registret avföra en leverantör av plantmaterial som trots anmärkning inte korrigerar de fel som noterats i verksamheten. (4.8.2000/727)

Den som avförts ur registret bör omedelbart utan skild ansökan på nytt införas i registret, då orsaken till avregistreringen avlägsnats.

13 §

Vite

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förena ett förbud enligt 10 §, skyldigheten att lämna uppgifter enligt 8 § 2 mom. samt bestämmelsen enligt 11 § med vite. Kontrollcentralen beslutar också om utdömandet av vitet.

I beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

14 § (4.8.2000/727)

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- 1) för saluföring producerar, saluför, lagrar eller importerar plantmaterial utan sådant godkännande och sådan registrering som avses i 3 §,
- 2) för saluföring producerar, saluför, importerar eller till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för ut plantmaterial som inte uppfyller de krav som ställs på plantmaterial i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, eller
- 3) saluför plantmaterial utan sådant plantintyg som avses i 5 § 3 mom.,

skall för *brott mot lagen om plantmaterial* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Den som bryter mot ett förbud eller åläggande

som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite kan lämnas obestraftad för samma gärning.

På de myndigheters vägnar som nämns i 7 och 7 a § anmäler kontrollcentralen för växtproduktion förseelser enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses som uppenbart ringa. I sådana fall kan kontrollcentralen ge den leverantör av plantmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där leverantören uppmanas korrigera felen.

5 kap

Särskilda stadganden

15 § (4.8.2000/727)

Avgifter, arvoden och ersättningar

För prestationer enligt denna lag kan avgifter tas ut till staten enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Till de inspektörer som har auktoriserats av kontrollcentralen för växtproduktion kan inom ramen för statsbudgeten betalas arvoden och kostnadsersättningar för inspektioner. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om betalningen av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

16 § (4.8.2000/727)

Ändringssökande

I beslut som en tillsynsmyndighet fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden med iakttagande av vad som i förvaltningsprocesslagen (586/1996) bestäms om sökande av ändring. Besvärsskriften kan lämnas in också till den myndighet som fattat beslutet, vilken utan dröjsmål skall sända besvärsskriften samt de handlingar som föreligger i ärendet samt sitt utlåtande om besvären till besvärsnämnden.

Sådana beslut som avses i 10 § 1 och 2 mom. skall iakttas redan innan de vunnit laga kraft, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Denna lag upphäver lagen den 12 april 1991 om plantmaterial (663/91).

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

RP 169/94, JsUB 21/94

Ikraftträdelsestadganden:**27.3.1998/218:**

Denna lag träder i kraft den 1 april 1998.

RP 7/1998, JsUB 2/1998, RSv 18/1998

21.5.1999/666:

Denna lag träder i kraft den 1 december 1999.

RP 30/1998, FvUB 31/1998, RSv 303/1998

4.8.2000/727:

Denna lag träder i kraft den 1 november 2000.

RP 44/2000, JsUB 8/2000, RSv 89/2000, Rådets direktiv 98/56/EG, (31998L0056), EGT nr L 226, 13.8.1998, s. 16

13.6.2003/471:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

RP 192/2002, FvUB 30/2002, RSv 296/2002

30.7.2004/691:

Denna lag träder i kraft den 4 augusti 2004.

RP 70/2004, JsUB 6/2004, RSv 70/2004